

เฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา
5 ธันวาคม 2550

ขอจงทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน
ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย

สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย
The Insurance Premium Rating Bureau

จดหมายข่าว

IPRB

ฉบับที่ 9 เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2550

ISSN 1905-1166

กรณีศึกษา ความล้มเหลวในการบริหารงานของบริษัทประกันภัย

IAA กับการพัฒนาทัศนคติศาสตร์ประกันภัย

การบริหารความเสี่ยงและเงินกองทุน (ตอนจบ)

ควีนหลงจากงาน 14th East Asian Actuarial Conference

สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย (IPRB) สร้างคุณความรู้ คู่การพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย

From IPRB

สวัสดีค่ะ... จดหมายข่าว IPRB ฉบับส่งท้ายปี 2550 นี้เรามี Special Scoop มานำเสนออีก 2 เรื่อง เรื่องแรกคือ “กรณีศึกษา ความล้มเหลวในการบริหารงานของบริษัทประกันภัย” ซึ่งเป็นบทความภาคพิเศษต่อบทความเรื่อง “เหตุแห่งหายนะของบริษัทประกันภัย” ในจดหมายข่าว IPRB ฉบับที่แล้ว โดยบทความนี้จะเล่าถึงกรณีศึกษาการปิดกิจการของบริษัทประกันภัย เพื่อให้เห็นถึงสาเหตุที่ทำให้บริษัทประกันภัยประสบกับปัญหาทางการเงินจนถึงขั้นต้องปิดกิจการชัดเจนยิ่งขึ้น... ส่วนเรื่องที่สองคือ “IAA กับการพัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย” บทความนี้จะนำท่านมาทำความรู้จักกับ IAA และส่วนที่สมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทยไปเกี่ยวพัน

ในส่วนของคอลัมน์ประจำ Risk Management และ Actuaries' Corner นั้น ก็ยังมีเรื่องน่าสนใจให้ติดตาม โดยเฉพาะ Actuaries' Corner ฉบับนี้ เราได้ คุณพิเชฐ เจริญฉวีทวีลิน มาเล่าถึงงาน 14th East Asian Actuarial Conference ซึ่งเป็นการประชุมสำคัญของ Actuaries ในภูมิภาคเอเชีย ขอเชิญท่านผู้อ่านพลิกติดตามกันได้เลยค่ะ...

สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย (IPRB)

บทความและความคิดเห็นในจดหมายข่าวฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนแต่ละบุคคล ทางสำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัยไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

สารบัญ

ฉบับที่ 9 เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2550

- 3** กรณีศึกษา ความล้มเหลวในการบริหารงานของบริษัทประกันภัย
- 10** IAA กับการพัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย
- 16** การบริหารความเสี่ยงและเงินกองทุน (ตอนจบ)
- 21** ควันหลงจากงาน 14th East Asian Actuarial Conference

จดหมายข่าว

IPRB

ISSN 1905-1166

จดหมายข่าว IPRB เป็นจดหมายข่าวราย 3 เดือน ซึ่งจัดทำโดย สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย (IPRB) หน่วยงานอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามแผนยุทธศาสตร์การประกันภัยแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศของการประกันวินาศภัย และทำหน้าที่นำเสนอต้นทุนความเสียหายของการรับประกันภัยประเภทต่างๆ เพื่อให้การกำหนดเบี้ยประกันภัยเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

หากท่านผู้อ่านมีข้อคิดเห็น หรือคำแนะนำใดๆ เกี่ยวกับจดหมายข่าว IPRB กรุณาติดต่อ

ฝ่ายสื่อสารองค์กร

สำนักงานอตราเบี้ยประกันวินาศภัย

ชั้น 14 ลิขร ทาวเวอร์ อาคาร 2

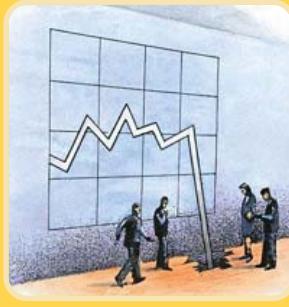
เลขที่ 130 ถนนวิทย์ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน

กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0-2651-4506-9 โทรสาร 0-2651-4510

Website: <http://www.iprbthai.org>

e-mail: iprb@iprbthai.org

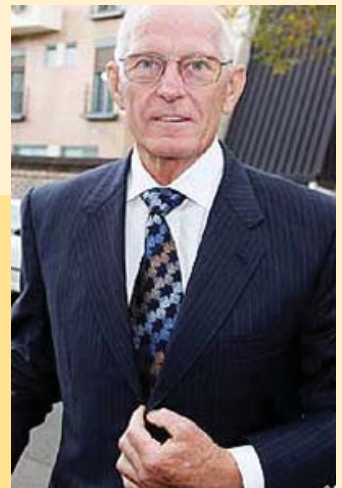
กรณีศึกษา ความล้มเหลวในการบริหารงาน ของบริษัทประกันภัย

ในจดหมายข่าว IPRB ฉบับที่แล้ว เราได้กล่าวถึงเหตุแห่งหายนะของบริษัทประกันภัยกันไปแล้วว่า ความล้มเหลวของบริษัทประกันภัยหนึ่งๆ นั้น เกิดขึ้นมาจากสาเหตุหรือปัจจัยอะไรได้บ้าง ในฉบับนี้จะขอยกตัวอย่างกรณีศึกษาของความล้มเหลวในการบริหารงานของบริษัทประกันวินาศภัยในต่างประเทศให้ผู้อ่านทุกท่านได้เห็นภาพชัดเจนขึ้น

HIH Insurance ประเทศออสเตรเลีย

HIH บริษัทประกันวินาศภัยขนาดใหญ่อันดับ 2 ของออสเตรเลีย ถูกสั่งระงับการดำเนินกิจการในวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2544 ความล้มเหลวของกลุ่ม HIH นับเป็นความเสียหายครั้งใหญ่ที่สุดของประเทศนี้นับแต่มีการยกเครื่องระบบการกำกับดูแลภาคการ

เงินของออสเตรเลียใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2541 ซึ่งได้มีการจัดตั้ง The Australian Prudential Regulation Authority (APRA) ขึ้นเพื่อรับผิดชอบเรื่องการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ตลอดจนบริษัทประกันภัย ด้วยกล่าวกันว่ามูลค่าความเสียหายครั้งประวัติศาสตร์นี้ สูงถึง 5.3 พันล้านเหรียญฯ ที่เดียว และต้องใช้เวลาประมาณ 10 ปี ในการชำระปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมด เนื่องจาก HIH มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ซับซ้อน และมีผู้ได้รับความเสียหายจำนวนมาก

Ray Williams,
CEO ของ HIH

อาณาจักร HIH

Ray Williams และ Michael Payne เป็นผู้ก่อตั้ง HIH Insurance ขึ้นในปี พ.ศ. 2511 ขณะนั้นใช้ชื่อว่า “M W Payne Underwriting Agency Pty Ltd” หลังจากนั้นได้รวมกิจการกับ CE Heath PLC ของอังกฤษในอีก 3 ปีต่อมา โดย Ray Williams ร่วมเป็นกรรมการบริษัท

ในปี พ.ศ. 2532 CE Heath International Holdings รับโอนธุรกิจจาก CE Heath PLC และเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออสเตรเลียสำเร็จในปี พ.ศ. 2535

ในปี พ.ศ. 2538 CE Heath International Holdings ได้เข้าซื้อบริษัท CIC Insurance Group ขณะเดียวกันก็ขายหุ้น 48% ที่ถือใน CE Heath PLC ให้แก่ CIC Insurance Group หรือ CIC Holdings เช่นกัน ซึ่งต่อมา Winterthur Swiss Insurance ได้ซื้อ CIC Holdings ไป แล้วเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น HIH Winterthur ในปี พ.ศ. 2539

HIH Winterthur ได้มุ่งขยายธุรกิจอย่างรวดเร็ว โดยการซื้อบริษัทประกันภัยจำนวนมากตลอดช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 ทั้งในออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อเมริกาเหนือ และในภูมิภาคอื่นทั่วโลก ที่เลื่องลือที่สุดเห็นจะได้แก่ การซื้อ FAI Insurance ซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ในออสเตรเลีย โดย Rodney Adler, CEO ของ FAI ได้เข้ามาเป็นกรรมการของ HIH Winterthur และจากนั้นไม่นาน Winterthur Swiss ประกาศขายหุ้น 51% ที่มีใน HIH Winterthur ให้กับนักลงทุนทั่วไป และได้เปลี่ยนชื่อเป็น HIH Insurance Ltd ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2541 โดยยังคงมี Ray Williams เป็น CEO

ผลประกอบการปีสุดท้าย (พ.ศ. 2543) ก่อนถูกระงับการดำเนินการ HIH มีรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับ 2.8 พันล้านเหรียญฯ สินทรัพย์รวม 8.0 พันล้านเหรียญฯ และหนี้สินรวม 7.1 พันล้านเหรียญฯ

คิดเป็นสินทรัพย์สุทธิ (Net Assets) 900 ล้านเหรียญฯ

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ

ในปี 2543-2544 ซึ่งเป็นช่วงวิกฤติ มีเหตุการณ์สำคัญหลายเหตุการณ์ ก่อนปิดฉาก HIH ลงอย่างถาวร

- กลางปี พ.ศ. 2543 APRA ได้เรียกร้องให้ HIH เพิ่มทุน ซึ่งทำให้ HIH ต้องตัดขายธุรกิจบางส่วนออกไป
- ในครึ่งปีหลังของปี พ.ศ. 2543 กรรมการบริหารได้ทยอยลาออก
- ธันวาคม พ.ศ. 2543 Ray Williams ประกาศลาออก
- กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 S&P ได้ประกาศลดระดับความน่าเชื่อถือของ HIH ลงมาอยู่ที่ BBB- และทำให้ตลาดหลักทรัพย์ต้องประกาศพักการซื้อขายหุ้น HIH ในวันเดียวกัน
- มีนาคม พ.ศ. 2544 HIH ต้องระงับการดำเนินกิจการโดยคำสั่งศาล และ APRA ได้ส่งผู้ตรวจสอบเข้าไปใน HIH ในเวลาต่อมา

สาเหตุของความล้มเหลว

การรุกขยายธุรกิจอย่างหนักด้วยการซื้อกิจการของ HIH ช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 เป็นสาเหตุหลักอันหนึ่งที่ทำให้ HIH ประสบปัญหา และที่ชัดเจนที่สุดคือ การเข้าซื้อ FAI Insurance เป็นจำนวนเงินถึง 300 ล้านเหรียญฯ ซึ่งต่อมาในภายหลังพบว่า ราคาที่เหมาะสมอยู่ที่ประมาณ 100 ล้านเหรียญฯ เท่านั้น นอกจากนี้แล้วการรุกตลาดประกันภัยในต่างประเทศ อาทิ ในตลาดแคลิฟอร์เนีย ซึ่งอยู่ในช่วงของการเปิดเสรีอัตราเบี้ยประกันภัย บริษัทประกันภัยต่างแข่งขันตัดราคาเบี้ยประกันภัยกันอย่างรุนแรง ทำให้ HIH ขาดทุนอย่างหนัก รวมทั้งตลาดลอนดอน ซึ่ง HIH ได้เลือกเข้าทำตลาดในธุรกิจใหม่ที่ยังขาด

ความรู้ความชำนาญ และมีความเสี่ยงด้านกฎหมาย อีกด้วย โดยเฉพาะตลาด Professional Indemnity และ Public Liability

การว่าจ้างผู้ตรวจสอบจากภายนอก ทำให้การรายงานข้อมูลฐานะการเงินไม่ถูกต้องด้วย โดยพบว่างบการเงินย้อนหลัง 1 ปี ก่อนถูกระงับกิจการ HIH แสดงตัวเลขสินทรัพย์สูงเกินความเป็นจริงมาก

นอกจากนี้ยังมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ถึงการดำเนินงานของ APRA เนื่องจากสันนิษฐานว่า HIH อาจมิได้ดำรงเงินกองทุนและมีได้ตั้งเงินสำรองให้เพียงพอกับความเสียหายมาหลายปีแล้ว แต่ไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจังใดๆ จาก APRA

จากการสอบสวนของเจ้าหน้าที่พบว่า ทั้ง Ray Williams และ Rodney Adler มีหลักฐานทุจริตฉ้อฉลในหลายกรณี และได้ถูกศาลพิพากษาจำคุกในปี พ.ศ. 2548

การแก้ไขปัญหา

เนื่องจาก HIH เป็นผู้นำตลาดประกันภัยหลักของออสเตรเลีย ทั้งการรับประกันภัย Compulsory Third Party Motor Vehicle และ Workers' Compensation รวมถึงการประกันภัย Income Protection ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงส่งผลกระทบต่อผู้เอาประกันภัยในวงกว้าง ภาครัฐได้ประกาศการแก้ไขปัญหาช่วงแรก หลังจากการระงับกิจการของ HIH ดังนี้

1. เจรจากับบริษัทประกันภัยรายอื่นที่สนใจเข้ามาดูแลกรมธรรม์และพอร์ตรับประกันภัยที่ยังไม่หมดความคุ้มครอง
2. พิจารณานำเสนอให้มี National Insurance Schemes แบบเดียวสำหรับ Compulsory Third Party Motor Vehicle และ Workers' Compensation รวมทั้ง Builders' Warranty Insurance และ
3. ประกาศปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรงเงิน

กองทุนของบริษัทประกันวินาศภัยใหม่

นอกจากนี้ รัฐบาลได้แสดงรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยสนับสนุนงบประมาณสำหรับช่วยเหลือผู้เสียหาย เป็นจำนวนเงิน 500 ล้านดอลลาร์ และสภาประกันภัยของออสเตรเลีย ยังสนับสนุนเงินช่วยเหลือผู้ถือกรมธรรม์ของ HIH และผู้ที่ยังไม่ได้รับการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ด้วยการให้หัก 1% ของค่าเบี้ยประกันภัยจากผู้ถือกรมธรรม์ประกันภัยทั้งหมด รวมถึงลดภาษีที่จัดเก็บจากผลิตภัณฑ์ประกันภัยด้วย

บทเรียนที่ได้รับ

ความล้มเหลวของ HIH เป็นบทพิสูจน์ที่ดีอย่างหนึ่งว่า บริษัทขนาดใหญ่ที่เคยมีอันดับความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์แข็งแกร่ง และดูภายนอกเหมือนว่าธุรกิจกำลังไปได้สวย อาจจะต้องเผชิญกับปัญหารุนแรงได้อย่างไม่คาดคิด หากมีการบริหารงานหรือดำเนินธุรกิจผิดพลาด

กรณี HIH ถือเป็นตัวเร่งให้ออสเตรเลียมีการปฏิรูปกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยใหม่ ทั้งเรื่องการกำหนดเกณฑ์ในการดำรงเงินกองทุนใหม่ อีกทั้งยังมุ่งเน้นให้มีการประเมินความเสี่ยงและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งหน่วยงานกำกับดูแลและบริษัทประกันภัยได้ร่วมกันทำงานอย่างเข้มแข็ง

Taisei Fire and Marine ประเทศญี่ปุ่น

Taisei Fire and Marine Insurance เป็นบริษัทประกันวินาศภัยญี่ปุ่นรายที่ 2 ที่ล้มละลาย นับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ของญี่ปุ่น เป็นบริษัทประกันวินาศภัยขนาดกลางอันดับที่ 16 ของญี่ปุ่น (จากทั้งหมด 37 บริษัท) มีสำนักงานสาขาทั้งในและต่างประเทศอีก 86 สาขา (เช่น ลอนดอน นิวยอร์ก ฮองกง) มีพนักงานรวมกว่า 1,581 คน ณ สิ้นปี พ.ศ. 2543

Taisei Fire and Marine Insurance ประเทศญี่ปุ่น

มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วจำนวน 10 พันล้านเยน
มีสินทรัพย์รวม 411.4 พันล้านเยน

ในปี พ.ศ. 2543 Taisei มีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ 88.7 พันล้านเยน และมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน 5.1 พันล้านเยน Taisei มี Solvency Margin สูงถึง 815.2% ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ 200% ตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างมาก สิ่งนี้บ่งบอกว่าบริษัทนี้เป็นบริษัทหนึ่งที่มีฐานะทางการเงินเข้มแข็งที่เดียว

Solvency Margin สูงถึง 800% ล้มได้อย่างไร

Taisei เป็นบริษัทประกันวินาศภัยรายเดียวของญี่ปุ่นที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมกับตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ สหรัฐฯ เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 จากการร่วมเป็นผู้รับประกันภัยต่อจาก Reinsurance Pool ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งรับประกันภัยต่อภัยอากาศยานเป็นหลัก โดยมี Fortress Re ซึ่ง Taisei เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่อยู่ ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการพูล และพิเศษกว่านั้น คือ Fortress Re ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่พิจารณารับประกันภัยด้วย นั่นหมายถึงว่า Taisei ไม่ได้อยู่ในฐานะที่จะควบคุมดูแลได้โดยตรง

หลังเกิดเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมกับตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ สหรัฐฯ Taisei ได้รับแจ้งจากผู้จัดการพูลให้รับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนเป็น

วงเงินสูงถึง 120 พันล้านเยน สำหรับเครื่องบินทั้ง 4 ลำที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ในครั้งนั้น ขณะที่เบี้ยประกันภัยรับสุทธิทั้งหมดในปีนั้นมีเพียง 89 พันล้านเยน ความเสียหายที่เกิดขึ้นครั้งนี้ทำให้ Taisei ได้แสดงตัวเลขขาดทุนสูงถึง 39.8 พันล้านเยน (324.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) Solvency Margin ซึ่งเคยอยู่ในระดับสูงมากมาโดยตลอด ต้องติดลบถึง -191% จึงทำให้ Taisei กลายสภาพเป็นบริษัทที่ประสบปัญหาอย่างรุนแรงไปในทันที

เกิดอะไรขึ้น และแก้ไขอย่างไร

Taisei ได้รับประกันภัยต่อเฉพาะเครื่องบินที่ผู้ก่อการร้ายใช้ปฏิบัติการไว้ 74,400 ล้านเยน ไม่รวมถึงความเสียหายอื่นๆ ที่เกิดขึ้นตามมา และไม่ได้เอาประกันภัยต่อไว้อย่างเพียงพอ เนื่องจากไม่ได้คาดการณ์การเกิดภัยระงับลักษณะนี้มาก่อน นอกจากนี้ การจัดทำสัญญาประกันภัยต่อของ Taisei ยังได้ปล่อยให้เป็นที่หน้าทีของสำนักงานในต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการ

22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 Taisei ได้ยื่นขอความคุ้มครองจากศาลภายใต้ Corporate Reorganization Law ที่อนุญาตให้บริษัทที่ฐานะการเงินมีปัญหาทยอยชำระหนี้ได้ ภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดของศาล ซึ่ง Taisei เป็นบริษัทประกันวินาศภัยรายแรกที่ดำเนินการเช่นนี้

ตามแผนปรับโครงสร้างของ Taisei (Reorganization Plan) ได้กำหนดให้แบ่งการดำเนินงานของ Taisei ออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนแรก คือ การตั้งบริษัทรับประกันภัยต่อขึ้นที่เบอร์มิวดาเพื่อรับผิดชอบ Run-off งาน ในชื่อของ Taisei Fire & Marine ซึ่งที่นั่นจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี นอกจากนี้ ยังได้รับการอัดฉีดเงินทุนถึง 1 แสนล้านเยน ทำให้ Taisei สามารถนำเงินมาฟื้นฟูกิจการเพื่อสร้างผลตอบแทน และนำมาทยอย

จ่ายค่าสินไหมทดแทนได้ในอนาคต

ส่วนที่สอง คือ ดำเนินธุรกิจประกันภัยภายในประเทศต่อไป โดยได้รับการผ่อนปรนการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามลัญญากับผู้ถือกรมธรรม์ประเภทต่างๆ

นอกจากแผนปรับโครงสร้างข้างต้นแล้ว Taisei ยังได้รับเงินช่วยเหลือจากภายนอกอีก 2 ทาง หนึ่งคือจากกองทุนคุ้มครองผู้เอาประกันภัย (Policyholders Protection Corporation) จำนวน 8 พันล้านเยน และอีกส่วนหนึ่งจะมาจากการขาย “good-will” โดยพิจารณาจากชื่อเสียงของบริษัท และฐานลูกค้าร่วมกับปัจจัยอื่นๆ เพื่อประเมินราคา ซึ่งกลุ่ม Sompo Japan ได้เป็นผู้เข้าซื้อ “good-will” ของ Taisei ครั้งนี้ไปเป็นเงิน 3 หมื่นล้านเยน

ท้ายสุด Taisei ได้เข้าอยู่ในแผนควบรวมกิจการกับกลุ่ม Sompo Japan ในเดือนเมษายนปีต่อมา ซึ่งทำให้ กลุ่ม Sompo Japan กลายเป็นบริษัทประกันภัยขนาดใหญ่รายหนึ่งของญี่ปุ่น

บทเรียนที่ได้รับ

สาเหตุสำคัญของความล้มเหลวของ Taisei คือความไม่สามารถประเมินถึงความเสี่ยงของการเกิดหายนะภัยลักษณะนี้ ซึ่งต้องยอมรับว่าเป็นเรื่องยากที่จะคาดการณ์ อย่างไรก็ตาม เหตุอีกส่วนหนึ่งนั้นมาจากการบริหารงานผิดพลาดของ Taisei เอง อาทิ การไม่ทำประกันภัยต่อเพื่อคุ้มครองความเสียหายขนาดใหญ่ไว้อย่างเพียงพอ รวมถึงการให้อำนาจแก่ Fortress Re ในการพิจารณารับประกันภัยมากเกินไป

นอกจากนี้ ยังทำให้เห็นได้ว่า เกณฑ์มาตรฐานของ Solvency Margin ซึ่งใช้ในการกำกับดูแลฐานะการเงินของบริษัทประกันภัยนั้น ไม่สามารถบ่งบอกถึงความแข็งแกร่งของบริษัทได้ทั้งหมด หน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจจึงไม่อาจพึ่งพามาตรการด้านนี้ได้เพียงอย่างเดียว การมีระบบตรวจสอบที่แข็งแกร่ง

และสามารถเข้าถึงการลงทุนของบริษัท รวมทั้งการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ น่าจะเป็นอีกกลไกในการป้องกันปัญหาในลักษณะนี้ได้

Drake Insurance ประเทศอังกฤษ

Drake เป็นบริษัทประกันภัยขนาดเล็กของอังกฤษที่มีประกันภัยรถยนต์เป็นธุรกิจหลัก ซึ่งแยกตัวมาจากบริษัทแม่ Sphere Drake ในปี พ.ศ. 2537 มีจำนวนผู้ถือกรมธรรม์ถึง 180,000 ราย และมีรายได้จากเบี้ยประกันภัยถึง 50 ล้านปอนด์ ทำให้ติดอันดับ 1 ใน 20 บริษัทประกันภัยรถยนต์ของอังกฤษ

ในเวลาต่อมา FSA (The Financial Services Authority) ได้มีคำสั่งให้ Drake หยุดรับประกันภัยชั่วคราว และหลังจากนั้นไม่นานก็ถูกปิดกิจการในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2543

ตลาดประกันภัยรถยนต์ของอังกฤษในช่วงเวลานั้น (พ.ศ. 2537-2542) แข่งขันกันอย่างรุนแรง ส่งผลให้มีการขาดทุนจากการรับประกันภัยสูงมากเป็นเงาตามตัว ผลกำไรส่วนใหญ่ของ Drake จึงไม่ได้มาจากการรับประกันภัย แต่มาจากการลงทุน ในช่วงเวลานั้น มีเพียงปีเดียว คือ พ.ศ. 2537 ที่ Drake สามารถทำกำไรจากการรับประกันภัยได้ (เช่นเดียวกับภาพรวมของตลาด) หลังจากนั้นประสบภาวะขาดทุนจากการรับประกันภัยมากขึ้นทุกปี

จากการที่ Drake เป็นบริษัทรับประกันภัย

ขนาดเล็กแต่ไม่มีการซื้อประกันภัยต่อไว้อย่างเพียงพอ เป็นเหตุให้ประสบภาวะขาดทุนจากการรับประกันภัยถึง 17 ล้านปอนด์ ในปี พ.ศ. 2541 และส่งผลให้เงินกองทุนลดลงอย่างน่าใจหาย FSA ได้เข้ามาจัดการในเวลาต่อมา เนื่องจาก Drake ไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ตามที่กฎหมายกำหนด และผู้ถือหุ้นใหญ่ปฏิเสธที่จะนำเงินเข้ามาเพิ่มทุน

จากรายงานในกรณีของ Drake การขยายธุรกิจอย่างรวดเร็วเกินไปไม่ได้เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ Drake ประสบปัญหาฐานะการเงิน แต่สาเหตุแท้จริงมาจากการกำหนดเบี้ยประกันภัยต่ำกว่าที่ควรเป็น (Under-pricing) และไม่ได้มีการซื้อประกันภัยต่ออย่างเพียงพอ รวมถึงไม่ได้มีการตั้งสำรองให้เพียงพอกับความเสียหาย (Under-reserved) ด้วย

ท้ายสุดของเรื่องนี้ Policyholders Protection Board ได้เข้ามามีบทบาทหลักในการให้ความช่วยเหลือ

Independent Insurance ประเทศอังกฤษ

Michael John Bright, President & CEO ของ Independent

Independent ได้รับการก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2529 โดย Mr. Michael John Bright และเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ปี พ.ศ. 2536 เป็นบริษัทประกันภัยที่มีตัวเลขผลประกอบการสวยงามในตลาดหุ้น สามารถสร้างผลตอบแทนที่ดีมากให้แก่ นักลงทุนหรือผู้ถือหุ้น ราคาหุ้นได้เคยพุ่งทะยานขึ้นรับตัวเลขผลประกอบการสูงสุดถึง 8 เท่าของราคาในวันที่เข้าตลาดหลักทรัพย์

ในปี พ.ศ. 2533 Independent ได้มีการขยายกิจการอย่างมากมายังต่างประเทศ อาทิ ฝรั่งเศส สเปน และมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2543 ส่งผลให้ในปีนั้นผู้บริหารสูงสุดของ Independent คือ Mr. Michael John Bright ซึ่งเป็นประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ได้รับรางวัล British Insurance Awards

ทว่า 1 ปีถัดมา ในวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2544 Independent ก็ถูกล้างระงับการดำเนินกิจการเนื่องจากปัญหาการขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลให้ผู้เอาประกันรายย่อยถึง 500,000 ราย และลูกค้าองค์กรอีก 40,000 ราย ไร้ความคุ้มครอง พนักงานประมาณ 1,000 คนตกงาน และทำให้ Independent ถูกตรวจสอบอย่างเข้มงวดจาก SFO (The Serious Fraud Office) ของอังกฤษ

ขณะที่ก่อนหน้านั้น หน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยของประเทศฝรั่งเศสได้เคยออกมาส่งสัญญาณเตือน FSA ของอังกฤษ ถึงเหตุที่อาจก่อให้เกิดความหายนะแก่ Independent ได้ และในปี พ.ศ. 2544 ก่อนที่ทางการจะเข้าตรวจสอบก็มีข่าวลืออย่างหนักในตลาดลอนดอนถึงปัญหาของ Independent ไม่ว่าจะเป็นการประวิงการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนโดยเจตนาของฝ่ายบริหาร และการหมกเม็ดข้อมูลค่าสินไหมทดแทนการประกันภัยความรับผิด (Liability Claims)

เหตุหนึ่งที่ทำให้บริษัทนี้ล้มละลาย คือ สัญญา

ประกันภัยต่อใหญ่ๆ หลายสัญญามีลักษณะเข้าข่าย เป็นสัญญาคุ้มยืมเงิน ทำให้ Independent กลายเป็น บริษัทที่รับประกันภัยตนเองไปโดยปริยาย ผลมโรง กับการดำเนินธุรกิจที่มุ่งเน้นเชิงรุกโดยการขายความ คุ้มครองด้วยเบี้ยประกันภัยที่ต่ำกว่าความเป็นจริง (Under-pricing) การขยายธุรกิจรวดเร็วเกินตัว โดยเฉพาะการขยายไปยังธุรกิจประกันภัยใหม่ๆ ที่ ยังขาดความชำนาญ ทำให้ท้ายที่สุด Independent ก็ไปไม่รอด นอกจากนี้ SFO ยังตรวจพบการปกปิด ข้อมูลที่ถูกต้องในการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทน และกรณีทุจริตอื่นๆ อีกมากมายของ Independent ด้วย

ในปี พ.ศ. 2548 SFO ได้นำเรื่องขึ้นสู่ศาล โดย ฟ้อง Mr. Michael John Bright และผู้บริหารระดับ สูงอีก 2 คน หลังจากใช้เวลาถึง 4 ปีในการสอบสวน ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 นี้เอง ศาลได้พิพากษา จำคุก Mr. Michael John Bright เป็นเวลา 7 ปี

บทส่งท้าย

จากกรณีศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมด ถือเป็น บทเรียนที่ดีสำหรับบ้านเราที่จะไม่เดินซ้ำรอยปัญหา ที่เคยเกิดขึ้นในหลายบริษัท ซึ่งอยู่ในตลาดที่พัฒนา แล้วและอาจเรียกได้ว่ามีระบบการกำกับดูแลที่ เข้มแข็ง ซึ่งชัดเจนว่าเมื่อเกิดปัญหารุนแรงขึ้น

ต้นทุนทุกด้านในการจัดการปัญหาเหล่านั้นมีราคา แพงลิบ ความเพียงพอของเงินกองทุนเพียงอย่างเดียว อาจมีใช้สิ่งที่จะรับรองความมั่นคงของบริษัทได้ การสนับสนุนหรือการจัดให้มีการประเมินความเสี่ยง และบริหารความเสี่ยงของบริษัท (Risk Management) อย่างเหมาะสม รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท ต่อสาธารณะและความโปร่งใสในการดำเนินกิจการ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ธุรกิจ ดำเนินและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว

ข้อมูลอ้างอิง:

- Roger Massey และคณะ, Insurance Company Failure, 2002.
- <http://www.sonposoken.or.jp/layout/set/print/content/view/full/586>
- <http://www.atimes.com/japan-econ/CK23Dh01.html>
- <http://www.erisk.com/Learning/CaseStudies/HHInsurance.asp>
- http://en.wikipedia.org/wiki/HHI_Insurance
- <http://www.sfo.gov.uk>
- <http://business.timesonline.co.uk/tol/business/>

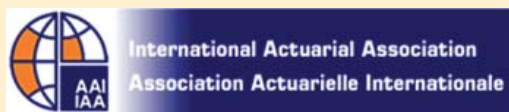
IAA กับการพัฒนา วิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา The International Actuarial Association หรือ IAA ซึ่งเป็นสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยนานาชาติ ได้จัดการประชุม “The 5th International Professional Meeting of Leaders of the Actuarial Profession and Actuarial Educators in Asia and the Pacific” ขึ้นในกรุงเทพฯ ภายใต้ความร่วมมือกับสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย (SOAT) และพันธมิตร โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยจากประเทศที่เป็นสมาชิกของ IAA ผู้บริหารระดับสูง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากภาคธุรกิจประกันภัยของไทย สถาบันการศึกษาและสมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมกว่า 170 คน การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมภายใต้ธีม (theme) หลัก “Building up the Actuarial Profession in Asia” ซึ่งหมายถึงการยกระดับวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในเอเชียให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนี้ได้นั่นเอง

เนื่องในโอกาสอันดีของการจัดประชุมระดับนานาชาติในประเทศไทยด้านวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ ประกันภัยที่ผ่านมาดังกล่าว เราจึงขอแนะนำท่านมา รู้จักกับ IAA ตลอดจนบทบาทความร่วมมือของ IAA กับ SOAT ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวจะมีผลต่อการ พัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในประเทศไทย อันจะนำไปสู่การมีนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ระดับคุณภาพมาตรฐานสากลที่จะตอบสนองต่อ ความต้องการของภาคอุตสาหกรรมประกันภัยของ ไทยได้ต่อไป...

ทำความรู้จักกับ IAA

IAA เป็นหน่วยงานอิสระด้านวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย (ประกันชีวิตและประกันวินาศภัย) ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2438 ณ เมืองบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม หลังการฉลองครบรอบ 100 ปีของ IAA เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2541 IAA มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างหน่วยงานใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปทางเศรษฐกิจและสังคมของโลกที่รวดเร็ว ไปอย่างรวดเร็ว IAA ถือเป็นองค์กรภาคีระดับประเทศ ในฐานะหน่วยงานอิสระด้านวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่มีความเป็นสากล เป็นหน่วยงานกลางที่เชื่อมโยงระหว่างสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยของนานาประเทศทั่วโลก และเป็นองค์กรวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยระหว่างประเทศที่สนับสนุน การดำเนินงานของสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก เป็นหน่วยงานวิจัยและพัฒนา ด้านการศึกษาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมนี้ รวมทั้งยกระดับคุณภาพการศึกษาของวิชาชีพนี้ให้ได้

ตามมาตรฐานสากล

IAA เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร และไม่ได้เป็นหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรทางการเมืองใดๆ แต่ดำเนินงานภายใต้ Economic and Social Council, United Nations Organisation (UNO) และเป็นหน่วยงานพิเศษของ International Labour Office (ILO) ในภาพรวมนั้น สมาชิกของ IAA จะเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับการรับรอง คุณวุฒิ (Qualified Actuaries) จากนานาประเทศ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบัน IAA มีสมาคมนักคณิตศาสตร์ ประกันภัยจากประเทศต่างๆ เข้าเป็นสมาชิกแบบ Full Member รวม 56 หน่วยงาน มีสมาชิกซึ่ง เป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิ แล้ว (Qualified Actuaries) จำนวน 45,000 คน จากเกือบ 100 ประเทศ และยังมีสมาชิกซึ่งสอบได้ ระดับ Associate แล้ว จำนวน 23 คน ประการ สำคัญที่ทำให้ IAA เป็นองค์กรที่มีความพิเศษ แตกต่างจากหน่วยงานทั่วไป คือ จะให้ผู้ที่ได้รับ ประโยชน์จากการดำเนินงานของ IAA เป็นผู้มีสิทธิ ออกเสียงใน Economic and Social Council ซึ่ง ดูแลการดำเนินงานของ IAA นั้นหมายถึงสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยของประเทศต่างๆ มี ส่วนร่วมในการบริหารงาน IAA ด้วย

ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการ บริหาร และหน่วยงานต่างๆ ของ IAA ได้มีส่วนช่วย พัฒนาศักยภาพของสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งเป็นสมาชิกของ IAA ในการพัฒนาและใช้ ประโยชน์จากองค์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการสนับสนุนการดำเนินงาน ร่วมกันระหว่างสมาชิก ซึ่งช่วยเพิ่มศักยภาพการให้ บริการที่เป็นประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรมนี้ ตลอดจน การขยายขอบข่ายทุนความรู้ด้านวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สำหรับสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เป็นสมาชิกของ IAA จะ

SOAT และพันธมิตร จับมือ IAA จัดประชุมนานาชาติระดับวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

สมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย (SOAT) ร่วมกับสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยนานาชาติ (IAA) ดำเนินการจัดการประชุมนานาชาติ ครั้งที่ 5 เพื่อยกระดับวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 6-8 กันยายน 2550 โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาคมประกันชีวิต สมาคมประกันวินาศภัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานอัตราเบี้ยประกันภัยวินาศภัย ผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วยผู้นำ ผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลธุรกิจประกันภัย สมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยนานาชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิในวงการศึกษาคณิตศาสตร์ประกันภัย จากประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ได้แก่ ออสเตรเลีย บังคลาเทศ ภูฏาน แคนาดา อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อังกฤษ เวียดนาม และประเทศไทย

การสัมมนาได้รับเกียรติจากนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่มีชื่อเสียงจากภาคธุรกิจทั้งประกันชีวิตประกันวินาศภัย หน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลธุรกิจประกันภัย ผู้ทรงคุณวุฒิในวงการศึกษา มาร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ โดยมีหัวข้อการสัมมนาดังนี้

1. บทบาทของวิชาชีพคณิตศาสตร์ประกันภัยในการคุ้มครองผลประโยชน์ส่วนรวม
  2. บทบาทของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในการสร้างผลตอบแทนให้กับภาครัฐกิจประกันภัย
  3. บทบาทในอนาคตของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในการกำกับดูแลความมั่นคงทางการเงิน (ความสามารถในการชำระหนี้) ของธุรกิจประกันภัย
  4. การพัฒนามาตรฐานระบบบัญชีของบริษัทประกันภัย
  5. บทบาทของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในภาคธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง
  6. ธรรมชาติของและมาตรฐานวิชาชีพด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย
  7. บทบาทของสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในประเทศต่างๆ
  8. การพัฒนาวิชาชีพด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยของภูมิภาค
  9. การพัฒนาการศึกษาวิชาชีพด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย ตลอดจนแผนงานสำหรับโครงการศึกษาคณิตศาสตร์ประกันภัยนานาชาติ
- สำหรับการสัมมนาในภาคเช้า ซึ่งถือเป็นช่วงสำคัญที่สุดของงาน กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยต่อธุรกิจประกันภัยและเศรษฐกิจในภาพรวม โดยได้รับเกียรติเป็นอย่างสูงจากคุณจินตรา บุรณฤกษ์ เลขานุการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (กรมการประกันภัยเดิม) คุณสุจินต์ ท่วงหลี่ นายกสมาคมประกันวินาศภัย คุณสาระ ลำชา นายกสมาคมประกันชีวิตไทย และผู้แทนจากประเทศต่างๆ เข้าร่วมงานกว่า 190 ท่าน ซึ่งเป็นสมาชิกสมาคมประกันชีวิตและประกันวินาศภัยเจ้าหน้าที่ระดับสูงของหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจประกัน

ภัย ผู้บริหารระดับสูงของธุรกิจประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งมีการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง บริษัทผู้ตรวจสอบบัญชี บริษัทรับประกันภัยต่อ และ ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

คุณจันทร์ภา บุรณฤกษ์ เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย กล่าวเปิดการสัมมนาโดยเน้นถึงความจำเป็นในการพัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับประเทศไทย จากนั้น คุณอมรทิพย์ จันท์ศรีชวาลา นายกสมาคมนักคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย ได้ร่วมเปิดประเด็นเกี่ยวกับความท้าทายในการพัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ในประเทศไทย ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญของสมาคมฯ โดยสมาคมฯ จะเร่งผลักดันการดำเนินงานในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพของผู้สอบได้คุณวุฒิ FSAT (Fellows of the Society of Actuaries of Thailand) ในประเทศไทย ให้ได้รับการยอมรับในระดับสากลเทียบเท่ากับมาตรฐานของ IAA
2. ผลักดันให้สมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกแบบ Full Member ของ IAA
3. กระตุ้นให้เกิดอุปสงค์และอุปทาน (Demand and Supply) ของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในธุรกิจประกันภัย
4. เพิ่มพูนทักษะ ชีตความสามารถ ให้กับนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งเป็นสมาชิกสมาคมฯ
5. สร้างความตระหนักถึงบทบาทความสำคัญ และขีดความสามารถของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในประเทศไทย

การสัมมนาครั้งนี้ ยังได้รับเกียรติจาก Mr. Yves Guérard ซึ่งเป็นเลขานุการของ IAA กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการสัมมนา และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของ IAA และบทบาทระดับนานาชาติ ในการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย และความสำคัญของการมีสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เข้มแข็งใน

ประเทศต่างๆ

ในช่วงแรกของการสัมมนา ผู้ให้เกียรติบรรยายเป็นท่านแรก คือ Mr. Chris Daykin ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยร่วมกับรัฐบาลอังกฤษ รวมทั้งเป็นอดีตนายกสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย มาให้มุมมองเกี่ยวกับบทบาทของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยภาครัฐ ในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านนโยบายสาธารณะ และการสัมมนาในช่วงเช้าปิดท้ายด้วยการบรรยายของ Mr. Sebastian Tan ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยกับบริษัทชั้นนำ และปัจจุบันเป็นกรรมการผู้จัดการ Passion Global ประเทศสิงคโปร์ มาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการใช้เครื่องมือทางสถิติ เช่น Statistical Underwriting และ Actuarial Pricing สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อสร้างกำไรของธุรกิจประกันวินาศภัยให้เติบโตยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สมาคมนักคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทยยังได้ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดสัมมนาในวันเสาร์ที่ 8 กันยายน 2550 ฉลองครบรอบ 50 ปี ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ โดยมีผู้เข้าร่วมงานกว่า 150 คน ซึ่งเป็นนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ผู้ปกครอง คณาจารย์ผู้สอน และผู้ที่กำลังจะก้าวเข้าสู่วิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยได้รับเกียรติจาก Mr. Chris Daykin และ Mr. John Maroney (นายกสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย) กล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “การพัฒนาระดับนานาชาติด้านการศึกษาคณิตศาสตร์ประกันภัยและความสำคัญของวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย” หลังจากนั้นเป็นการเสวนาในหัวข้อ “เส้นทางสู่อาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย” โดยมีผู้ร่วมอภิปรายจากประเทศไทย 4 ท่าน ซึ่งเป็นตัวแทนจากสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย และภาคธุรกิจประกันภัย ซึ่งทุกท่านเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สอบได้คุณวุฒิ FSA (Fellows of the Society of Actuaries) จากประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วทั้งสิ้น

มีการแต่งตั้งผู้แทนเพื่อออกเสียงในการคัดเลือกคณะกรรมการบริหารงาน จำนวน 15 คน ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวจะเป็นผู้แทนคณะทำงานวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ทำหน้าที่เสนอมาตรฐานกำหนดหลักสูตร และวางข้อกำหนดด้านการศึกษาของวิชาชีพนี้ ตลอดจนการกำหนดนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระหว่างประเทศของ IAA ด้วย

IAA กับ SOAT บนเส้นทางพัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

สมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย (SOAT) ได้ถูกตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2518 โดยมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการศึกษา การทำวิจัย และเป็นเวทีในการแสดงความคิดเห็นด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย ตลอดระยะเวลากว่า 30 ปีของการดำเนินงาน สมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรทางวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มีความหลากหลายแต่มีความสนใจร่วมกันในด้านสถิติประยุกต์ ประกันภัย และคณิตศาสตร์ประกันภัย อย่างไรก็ตาม ภายใต้สภาวะของการกำกับดูแลที่มีการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย และแบบประกัน และการดำรงเงินกองทุนที่ไม่ซับซ้อนของประเทศไทย ทำให้บทบาทของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยไทยยังอยู่ในวงจำกัด รวมทั้งการกำหนด

มาตรฐานทางวิชาชีพยังไม่เข้มงวดมากนัก สภาวะแวดล้อมเช่นนี้ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนานักคณิตศาสตร์ประกันภัยไทยให้ได้ตามมาตรฐานสากลอย่างเป็นรูปธรรม ที่ผ่านมา ทาง SOAT จึงได้พยายามแสวงหาแนวทางในการยกระดับวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในประเทศไทย และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรพันธมิตรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การยกระดับวิชาชีพนี้

ในส่วนของความร่วมมือระหว่าง IAA กับ SOAT ในการพัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยนั้น คุณอมรทิพย์ จันทรศรีชวาลา นายกสมาคมคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย หรือ SOAT กล่าวว่า

ในปี พ.ศ. 2548 SOAT ได้มองหาแนวทางที่จะยกระดับวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในประเทศไทย โดยใช้เวลาไปไม่น้อยกับการศึกษาเว็บไซต์ของสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยของประเทศต่างๆ ทั้งญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศเพื่อนบ้านอีกหลายประเทศ ซึ่งสิ่งหนึ่งที่พบก็คือ แต่ละประเทศจะเป็น Full Member ของ IAA เราจึงเริ่มเข้าไปศึกษาในเว็บไซต์ของ IAA และเกิดความตระหนักว่า แนวทางในการยกระดับวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เราต้องการนั้นสามารถหาได้จาก IAA ทั้งนี้ มาตรฐานของ IAA ได้กำหนดให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการศึกษาและคุณวุฒิของสมาชิกระดับ Fellow การประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และการมีกระบวนการในการควบคุมอย่างเป็นทางการ ดังนั้น กุญแจเริ่มประกายแรก จึงเป็นการพัฒนา SOAT ในฐานะสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยของประเทศไทยให้มีคุณสมบัติครบถ้วนพอที่จะเป็น Full Member ของ IAA ซึ่งที่ผ่านมา SOAT ได้มีการปรับปรุงมาตรฐานในส่วนต่างๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไปตามคำแนะนำของ IAA และภายใน

ปีนี้เราจะส่งใบสมัครไปที่ IAA ซึ่งคาดว่าเราจะได้รับการรับรองเป็น Full Member ของ IAA ได้ในราวต้นปีหน้า

กฎระเบียบเริ่มประการที่สองก็คือ การสร้างบทบาทของ SOAT และสร้างความตระหนักในวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยให้เกิดขึ้นกับผู้ที่เป็น Decision Makers ของประเทศ เพื่อที่จะสนับสนุนให้เกิดสิ่งเหล่านี้ เมื่อไม่นานมานี้ SOAT ก็ได้ร่วมกับ IAA จัดประชุมนานาชาติขึ้นในประเทศไทย คือ การประชุม The 5th International Professional Meeting of Leaders of the Actuarial Profession and Actuarial Educators in Asia and the Pacific ภายใต้ธีม (theme) หลัก “Building up the Actuarial Profession in Asia” โดยมี Key note speeches ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจาก IAA และประเทศต่างๆ

การเข้าร่วมกับ IAA นั้น จะทำให้เราได้รับประโยชน์และความช่วยเหลือจาก IAA ที่มีโปรแกรมสนับสนุนต่างๆ รวมทั้งจากเครือข่ายของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั่วโลก ซึ่งในเรื่องนี้เราจำเป็นต้องมีการศึกษาอย่างรอบคอบและหาทางประสานขอความร่วมมือ เช่น IAA จะมีการจัดการประชุมที่ดับลิน (Dublin) ซึ่งได้รับทุนตามโปรแกรม International Actuarial Education Program ของ IAA เราก็หวังว่าจะได้รับประโยชน์จากโปรแกรมนี้ และประเทศไทยน่าจะ

เข้าไปมีส่วนร่วมใน Pilot Programs ต่างๆ ที่จะมีขึ้นด้วย หรือในกรณีของการเชื่อมเครือข่ายกับ The Institute of Actuaries of Australia ผ่านทาง IAA ซึ่งเรากำลังอยู่ในระหว่างการปรึกษาหารือกันถึงการพัฒนาโปรแกรมความร่วมมือที่จะเพิ่มขีดความสามารถของ Qualified และ Non-Qualified Actuaries ที่ทำงานอยู่ในประเทศไทยทุกวันนี้ เป็นต้น นอกจากนี้ IAA ยังช่วยแนะนำให้เราติดต่อกับ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank) ที่ทำให้เรามีโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนทางการเงินและความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคต่างๆ แก่สมาชิกที่เรามีอยู่พร้อมๆ กับสถาบันต่างๆ ที่ให้การศึกษาด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วย

บทส่งท้าย

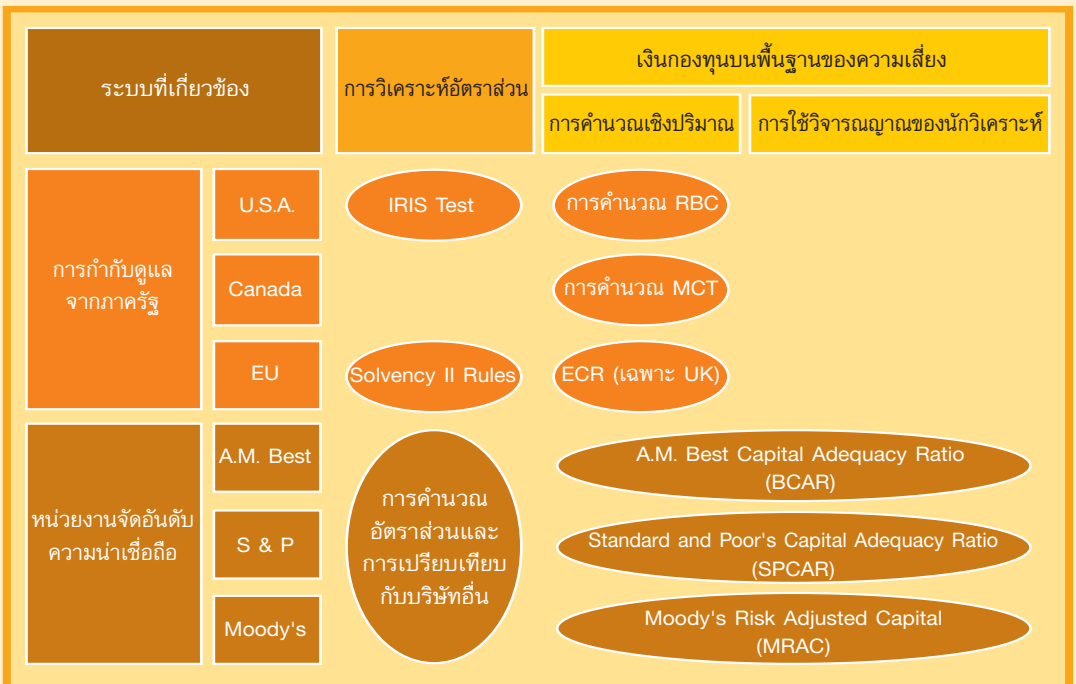
จากที่กล่าวไปทั้งหมด คงจะพอทำให้ท่านผู้อ่านรู้จักกับ IAA และบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้แน่นอนว่าในอนาคตอันใกล้ สมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย (SOAT) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยของไทย คงจะต้องมีส่วนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ IAA มากยิ่งขึ้นในฐานะของ Full Member และจะได้ IAA เป็นแรงสนับสนุนอยู่การพัฒนาและยกระดับวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในประเทศไทยให้ได้มาตรฐานสากลทัดเทียมนานาชาติต่อไป...

การบริหาร ความเสี่ยงและเงินกองทุน (ตอนจบ)

ดร. ปิยวดี ไชวิทูรกิจ *

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า เราอาจจำแนกเงินกองทุนออกได้เป็น เงินกองทุนตามกฎหมาย (Regulatory Capital) เงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Capital) และ เงินกองทุนตามบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Rating Agency Capital) เราได้พูดถึงเงินกองทุนตามกฎหมายและเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ไปแล้วใน 2 ฉบับก่อน ในฉบับนี้ เราจะได้กล่าวถึงเงินกองทุนประเภทสุดท้ายคือเงินกองทุนตามบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่เราจะพิจารณาในที่นี้ประกอบด้วย A.M. Best Standard and Poor's และ Moody's Investor Service แนวคิดพื้นฐานสำหรับการคำนวณหาเงินกองทุนที่เพียงพอของบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือเหล่านี้ต่างก็เหมือนกัน แบบจำลองที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือแต่ละบริษัทได้จัดทำ

* สาขาวิชาเอกวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

ชั้นนั้นต่างก็มุ่งที่จะวัดความเสี่ยงของเงินกองทุน ณ เวลาใดเวลาหนึ่งโดยการเปรียบเทียบเงินกองทุนของบริษัทที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน (Actual Capital) กับเงินกองทุนบนพื้นฐานของความเสี่ยงที่ควรจะมี (Risk-Based Required Capital)

BEST'S CAPITAL ADEQUACY RATIO (BCAR)

A.M. Best ใช้แบบจำลองที่เรียกว่า Best's Capital Adequacy Ratio (BCAR) เป็นหนึ่งในปัจจัยการวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันภัย แบบจำลอง BCAR นี้คล้ายคลึงกับแบบจำลอง RBC ของ NAIC ตรงที่เป็นการคำนวณความเสี่ยงของเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยง 3 ประการ คือ Investment Risk, Credit Risk และ Underwriting Risk อย่างไรก็ตาม แบบจำลอง BCAR นี้ได้เพิ่มเติมความเสี่ยงอื่นนอกเหนือจากที่ได้ระบุในแบบจำลอง RBC เข้าไปด้วย

แบบจำลอง BCAR เป็นการคำนวณเงินกองทุนบนพื้นฐานของความเสี่ยง 7 ประเภทเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินกองทุนรวมที่ต้องการ (Gross Required Capital: GRC)

$GRC = B1 + B2 + B3 + B4 + B5 + B6 + B7$
โดยที่ B1 คือ Risk charge สำหรับ Fixed Income Securities ซึ่งได้แก่ พันธบัตร เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน และเงินสด

B2 คือ Risk charge สำหรับ Equity Securities ซึ่งได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ อสังหาริมทรัพย์ และการลงทุนอื่นๆ

B3 คือ Risk charge สำหรับ Interest Rate Risk ซึ่งเป็นการวัดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นหากสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องถูกขายในระยะเวลาอันสั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินสดที่จะนำไปใช้จ่ายภาระผูกพันที่บริษัทมีในขณะนั้น เช่น การขายสินทรัพย์ของบริษัท

ภายหลังจากที่มีเหตุการณ์ที่เป็นมหันตภัยเกิดขึ้น

B4 คือ Risk charge สำหรับ Credit Risk ซึ่งจะหมายรวมถึงส่วนรับคืนจากการเอาประกันภัยต่อด้วย

B5 คือ Risk charge สำหรับ Loss และ LAE Reserve Risk สำหรับ 20 Line of Business

B6 คือ Risk charge สำหรับ Premium Risk สำหรับ 20 Line of Business โดยการพิจารณาจาก Combined Ratio ซึ่งคำนวณจากปีอุบัติเหตุ 3 ปีล่าสุดและปรับให้เหมาะสมกับแนวโน้มการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยและขนาดของบริษัทประกันภัย

B7 คือ Risk charge สำหรับ Business Risk ซึ่งจะใช้กับรายการที่เป็น Off-Balance Sheet เช่น Guarantee for Affiliates หรือ Contingent Liabilities

เนื่องจากผลของการกระจายความเสี่ยงและความเป็นอิสระของความเสี่ยงแต่ละตัวจะมีอิทธิพลต่อความเสี่ยงรวม ดังนั้น ในการคำนวณจึงมีการทำ Covariance Adjustment ดังเช่นสูตร RBC ที่คำนวณโดย NAIC เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินกองทุนสุทธิที่ต้องการ (Net Required Capital: NRC)

$$NRC = \sqrt{B1^2 + B2^2 + B3^2 + \left[\frac{B4}{2}\right]^2 + \left[\frac{B4+B5}{2}\right]^2 + B6^2 + B7}$$

การคำนวณหา BCAR เป็นการหาอัตราส่วนของ Adjusted Statutory Capital ต่อ Net Required Capital โดยที่ Adjusted Statutory Capital หมายถึง เงินกองทุนของบริษัทที่มีการปรับด้วยเงินสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ เงินสำรองค่าสินไหมทดแทน และตราสารหนี้ทั้งหมดหลังหักภาษี และยังมี การปรับด้วย Surplus Notes, Off-Balance Sheet Losses เงินปันผล และมหันตภัยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้งจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น แผ่นดินไหว หรือ การก่อการร้าย เป็นต้น โดยมีการทำ Stress Test สำหรับ

มหันตภัยเหล่านี้ การพิจารณา PML ของมหันตภัย จะเป็นการเปรียบเทียบค่าของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเนื่องมาจากลมพายุ 1 ใน 100 ปี หรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเนื่องมาจากแผ่นดินไหว 1 ใน 250 ปี แต่ทั้งนี้ A.M. Best จะพิจารณาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงเป็นหลัก

$$BCAR = \frac{\text{Adjusted Policyholder Surplus}}{NRC}$$

STANDARD AND POOR'S CAPITAL ADEQUACY RATIO (CAR)

สูตรคำนวณของ Standard and Poor's แตกต่างจากสูตรของ A.M. Best ตรงที่การคำนวณนั้นจะไม่ใช้ Covariance Adjustment เข้ามาเกี่ยวข้อง สูตรการคำนวณ CAR เป็นดังนี้

$$CAR = \frac{\text{Risk Adjusted Capital}}{\text{Required Capital}}$$

โดยที่ Risk Adjusted Capital = Total Adjusted Capital - C1 - C2
Required Capital = C3 + C4 + C5

C1 คือ Risk Charge สำหรับ Investment Risk ซึ่งในแบบจำลอง CAR นั้น เงินกองทุนที่ควรดำรงไว้เนื่องมาจาก Investment Risk จะไม่ถูกแบ่งออกเป็น Fixed Income Securities (B1) และ Equity Securities (B2) เหมือนในแบบจำลอง BCAR ของ A.M. Best แต่จะรวมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นพันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ เงินกู้ อสังหาริมทรัพย์ เงินสด และเงินลงทุนระยะสั้น เข้าไว้ใน C1 อย่างเดียว

C2 คือ Risk Charge สำหรับ Credit Risk ซึ่ง Standard and Poor's ใช้การจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่บริษัทประกันภัยต่อทั้งในและต่างประเทศ ได้รับจาก Standard and Poor's มาประเมิน Credit Risk สำหรับส่วนรับประกันจากการเอาประกันภัยต่อ

C3 คือ Risk Charge สำหรับ Underwriting Risk ซึ่ง Standard and Poor's ใช้วิธี Factor-Based เหมือนกับของ NAIC และ A.M. Best

C4 คือ Risk Charge สำหรับ Reserve Risk ซึ่ง Standard and Poor's ใช้วิธี Factor-Based เหมือนกับของ NAIC และ A.M. Best สำหรับ 21 Line of Business

C5 คือ Risk Charge สำหรับ Other Business Risk เช่น การถูกประเมินเพื่อจ่ายเงินเข้า Guarantee

BCAR และความสัมพันธ์กับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

ระดับ	อันดับความน่าเชื่อถือ	BCAR ขั้นต่ำ	ระดับ	อันดับความน่าเชื่อถือ	BCAR ขั้นต่ำ
ปลอดภัย (Secure)	A++	175	อ่อนแอ (Vulnerable)	B	90
	A+	160		B-	80
	A	145		C++	70
	A-	130		C+	60
	B++	115		C	50
	B+	100		C-	40
				D	0

Fund ซึ่งจะมีค่าอยู่ระหว่าง 1% ถึง 2% Risk Charge ตัวนี้ถือเป็นจุดที่แตกต่างจากแบบจำลองของ A.M. Best

แบบจำลองของ Standard and Poor's นี้ ถือเป็นแบบจำลองที่ Static ไม่ใช่แบบจำลองที่เป็น Stochastic และไม่มีมีการปรับเงินกองทุนเนื่องมาจากมหันตภัยอีกด้วย

CAR และความสัมพันธ์กับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ		
CAR	การประเมินความเสี่ยงของเงินกองทุน	อันดับความน่าเชื่อถือ
175 ขึ้นไป	Extremely Strong	Aaa
150 - 174	Very Strong	Aa
125 - 149	Strong	A
100 - 124	Good	Baa
ต่ำกว่า 100	Marginal	Ba - C

Moody's P&C Risk Adjusted Capital Model (MRAC)

Moody's เลือกระดับความมั่นคงของเงินกองทุน โดยการจำลองผลกำไร/ขาดทุนของบริษัทใน 1 ปี ด้วยระดับความเชื่อมั่น 99.9% โดยมีการทำการจำลองทั้งหมด 60,000 ครั้ง และถือเป็นแบบจำลองเพียงแบบเดียวที่ใช้การคำนวณเงินกองทุนด้วยวิธี Stochastic สูตรการคำนวณ MRAC เป็นดังนี้

$$MARC = \frac{\text{Book Surplus} + \text{Surplus Adjustment}}{\text{MARC Charge } 99.9\% + \text{Surplus Adjustment}}$$

$$\begin{aligned} &\text{โดยที่ Adjusted Book Capital} \\ &= \text{Book Surplus} + \text{Surplus Adjustment} \end{aligned}$$

Surplus Adjustment แบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ การปรับในส่วนของการลงทุน เนื่องมาจากความ

แตกต่างของราคาตามบัญชีและราคาตลาดของพันธบัตร และ อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ การปรับในส่วนของการประกันภัยต่อและการปรับในส่วนของเงินสำรอง

ในแบบจำลอง MRAC นั้น Investment Risk จะหมายถึงความเสี่ยงจากพันธบัตร หุ้น เงินสด การลงทุนระยะสั้น เงินให้กู้ยืม และอสังหาริมทรัพย์

Moody's ทำการหาค่า Reserve Risk สำหรับ 11 Line of Business โดยใช้การจำลอง โดยที่การจำลองแต่ละครั้งจะทำให้ได้ Risk Charge ซึ่งวัดความแตกต่างระหว่างเงินสำรองที่ต้องการกับเงินสำรองที่บริษัทมีอยู่ในปัจจุบัน การจำลองแต่ละครั้งจะให้ค่า Risk Charge ออกมา 5 ค่าด้วยกัน โดยจะเป็นค่า Risk Charge สำหรับปีอุบัติเหตุ 4 ปีสุดท้าย 4 ค่า และค่า Risk Charge สำหรับปีอุบัติเหตุย้อนหลัง 6 ปีรวมเข้าด้วยกันอีก 1 ค่า หลังจากนั้นจะมีการคำนวณหาค่าความเสียหายสมบูรณ์ (Ultimate Losses) สำหรับ Risk Charge แต่ละกลุ่มโดยการจำลองโดยใช้การแจกแจงแบบ Lognormal โดยที่ความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Loss) สำหรับปีอุบัติเหตุ 2 ปีล่าสุดจะคำนวณโดยใช้วิธี Bornhuetter-Ferguson ในขณะที่ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับปีอุบัติเหตุล่าสุดจะใช้วิธี Thomas Mack

การคำนวณหา Reserve Risk นี้จะพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปีอุบัติเหตุและค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง Line of Business ประกอบด้วย โดยในแบบจำลองจะประมาณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปีอุบัติเหตุไว้ที่ 0.6 ส่วนค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง Line of Business นั้นจะขึ้นอยู่กับพัฒนาการของความเสียหายที่เกิดขึ้นในอดีตของแต่ละ Line of Business และมีการปรับด้วยวิจารณญาณของนักวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้แล้ว Moody's ยังได้มีการคำนวณ Reserve Risk ที่เกี่ยวข้องกับแร่ใยหินและสิ่งแวดล้อม (Asbestos and Environmental Reserve: A&E

การเปรียบเทียบแบบจำลองความเพียงพอของเงินกองทุนระหว่างหน่วยงานจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

ประเภทความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงระดับย่อย	RBC	BCAR	CAR	MRAC
Investment	Fixed Income	R1	B1		
	Equity	R2	B2		
	Interest Rate Risk		B3		
				C1	x
Underwriting	Reserving Risk	R4	B5	C4	x
	Premium Risk	R5	B6	C3	x
Others	Insurance Affiliates/ Off-Balance Sheet	R0			
	Credit Risk	R3	B4	C2	
	Reinsurance Risk				x
	Other Business/ Operational		B7	C5	x

Reserve) ไว้ด้วย เนื่องจากมูลค่าความเสียหาย
เนื่องมาจากความรับผิดชอบเนื่องจากแรไยทินและ
ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดลอมมีมูลค่าสูงขึ้นเรื่อยๆ

ในส่วนของ Premium Risk นั้น Moody's จะ
พิจารณาจากเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ โดย
จะมีการใช้เทคนิคการจำลองสำหรับอัตราส่วนความ
เสียหาย โดยมีการใช้พารามิเตอร์เหมือนกับ Reserve
Risk คือความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม การคำนวณความ
เสียหายเนื่องมาจากมหันตภัยนั้นจะแตกต่างออกไป
คือมีการใช้ Industry Exceedence Curve ที่
Moody's ได้พัฒนาขึ้นมา มาประกอบในการคำนวณ

Moody's ให้คำจำกัดความของ Credit Risk
ว่ามาจากบริษัทประกันต่อเท่านั้นและใช้วิธีการ
Stochastic ในการประเมินความเสี่ยงจากการ
ประกันภัยต่อ 4 ประเภท ได้แก่ 1) Paid Loss
Recoverables and Ceded Reserves 2) Ceded
Reserve Development 3) Ceded Underwriting
และ 4) Ceded Catastrophes

นอกจากนี้แล้ว Moody's ยังพิจารณา Operational

Risk เช่น การฉ้อฉล ความล้มเหลวของระบบ และ
ความเสี่ยงจากการพิพาทฟ้องร้อง เป็นต้น โดย
กำหนดให้ Risk Charge สำหรับ Operational Risk
มีค่าเท่ากับ 15% ของ Risk Charge ทั้งหมดของ
บริษัทสำหรับความเสี่ยงอื่นๆ ทุกประเภท

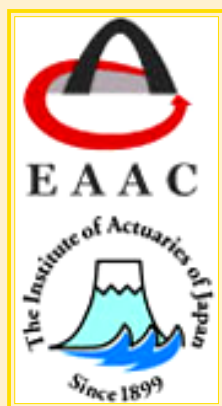
ข้อมูลอ้างอิง

- Convergence in Capital Adequacy Measures and Financial Reporting Rules, Guy Carpenter, 2004.
- Rating Agency Update, Guy Carpenter, 2005.
- Rating Agency Update, Guy Carpenter, 2006.
- Review and Comparison of Rating Agency Capital Models, Casualty Actuarial Society, 2006.
- Understanding BCAR, A.M. Best, 2003.

คว้นหลงจากงาน 14th East Asian Actuarial Conference

พิเชษฐ เจียรรมณีทวีสิน*, FSA

East Asian Actuarial Conference ครั้งที่ 14 หรือที่เรียกกันว่า EAAC ซึ่งจัดขึ้นทุกๆ 2 ปี สำหรับให้เป็นที่ชุมนุมของ Actuaries ที่อยู่ในแถบภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะ ในปีนี้พวกเรากว่า 600 ชีวิตก็ได้ไปรวมพลกัน ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ช่วงระหว่างวันที่ 9 - 12 ตุลาคม 2550 งานนี้เราได้เห็น Qualified Actuaries จากประเทศต่างๆ ในแถบภูมิภาคนี้ มาพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเชิงวิชาการกันอย่างมีสีสันทีเดียว และแต่ละประเทศก็ได้เอาบทความหรืองานวิจัยมาประชันกัน ผม(ผู้เขียน)ซึ่งได้รับเกียรติให้เขียนบทความและทำหน้าที่เป็นผู้บรรยายคนหนึ่งในงาน จึงถือโอกาสมาเล่าสู่กันฟัง เพื่อแบ่งปันประสบการณ์จากการสัมมนาในครั้งนี้ครับ

เจ้าภาพงานนี้ คือ The Institute of Actuaries of Japan (IAJ) ได้กำหนด Theme ของงานนี้ว่า “Actuaries in Asia; making a new epoch” ซึ่งในตัวเนื้องานจะเน้นว่า Actuaries ในเอเชียกำลังมีบทบาทและความรับผิดชอบสูงมากขึ้นทุกขณะ และแม้มาตรฐานในการทำงานต่างๆ ล้วนถูกกำหนดมาจากชาติตะวันตก แต่การทำงานของ Actuaries ในเอเชียก็ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั้งทางสังคมและทางธรรมชาติอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของภูมิภาคด้วย ไม่ว่าจะเป็น:-

- ประกันวินาศภัย ซึ่งมีประเด็นเรื่องภัยธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นแผ่นดินไหว สึนามิ หรือไต้ฝุ่น
- ประกันชีวิต โรคระบาดต่างๆ รวมถึง SARS และโรคไข้หวัดนก
- บำนาญ ประชากรส่วนใหญ่ในแถบเอเชียจะมีอัตราการเกิดน้อยลง ยังผลให้เริ่มมีแต่ประชากรสูงอายุมากขึ้น

พิเชษฐ เจียรรมณีทวีสิน

ในช่วงเช้าวันแรก เป็นการนำเสนอ Country Report ของแต่ละประเทศในภูมิภาค ซึ่งได้กล่าวถึง ข้อมูลด้านประชากร ตัวเลขทางเศรษฐกิจ ข้อมูลสถิติสำคัญของธุรกิจประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ตลอดจนถึงการกำกับเรื่องเงินสำรอง (Reserve) และ ส่วนเกินเงินกองทุนที่แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท (Solvency Margin) ของประเทศนั้นๆ ทำให้ทุกคนได้แบ่งปันข้อมูลข่าวสาร ถึงสภาพความเป็นไปและแนวโน้มในการพัฒนา ธุรกิจประกันภัยในแต่ละประเทศอย่างคร่าวๆ ได้

ส่วนวันที่เหลือเป็นการสัมมนา ซึ่งบทความต่างๆ จากทั่วทุกสารทิศได้ถูกส่งมารวบรวมเพื่อการบรรยาย และแลกเปลี่ยนความรู้จากเหล่าบรรดา Actuaries สำหรับประเทศไทย (ซึ่งในที่นี้คือผมเอง) ก็ได้มีส่วนร่วมในเวทีนี้โดยการนำเสนอบทความเช่นเดียวกัน จากบรรดาบทความทั้งหมด 55 บทความนั้น ผมขอพูดถึงหัวข้อซึ่งเป็นที่น่าสนใจและกล่าวถึงกันมากในปัจจุบันสัก 2-3 หัวข้อ ดังนี้ครับ

1. Product Development

ประเทศญี่ปุ่นได้ส่งบทความทางด้านนี้มามากที่สุดที่ต่างจากประเทศไทยคือ ผลิตภัณฑ์ของเขาจะเป็น 1) Pension และ 2) Variable annuity ซึ่งทั้งสองแบบนี้ยังไม่แพร่หลายในประเทศไทยนัก เนื่องจากญี่ปุ่นมีอัตราดอกเบี้ยจากเงินฝากต่ำมาก มีภาวะการแข่งขันสูง และมีการส่งเสริมการวางแผนการออมเพื่อเกษียณของประชากรสูงอายุ จึงไม่แปลกที่ผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นผลิตภัณฑ์หลักในญี่ปุ่น อีกทั้งแบบประกันภัยจะไม่มีกรรมการันตีผลตอบแทนของผู้ถือกรมธรรม์ ผลตอบแทนขึ้นอยู่กับการลงทุนที่บริษัททำได้ ตามนโยบายของผู้ถือกรมธรรม์ที่ได้แจ้งความประสงค์ไว้ เช่น เลือกแนวการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูง เป็นต้น

ทาง Munich Re ยังได้นำเสนอโอกาสและ

ความท้าทายของธุรกิจประกันวินาศภัยสำหรับ Takaful และ Retakaful รวมทั้งตัวอย่างของมาเลเซียซึ่งมีผลิตภัณฑ์ Takaful ที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นแบบประกันชีวิตที่สอดคล้องกับความต้องการของชาวมุสลิม แบบประกันนี้มีโครงสร้างสอดคล้องกับ Mutual Company แต่จะไม่ใช้เสียชีวิตเพราะรูปแบบ Takaful ไม่ได้การันตีว่าจะจ่ายเงินคืน ถ้าเงินกองทุนไม่เพียงพอ บริษัทประกันภัยจะทำหน้าที่เหมือนคนประสานงานคอยรวบรวมเงินและจ่ายเงินให้กับผู้ประสบภัย ดังนั้นรายได้และวิธีการลงบัญชีของบริษัทประกันภัยจากผลิตภัณฑ์เหล่านี้ จะแตกต่างจากแบบประกันทั่วไปอย่างมาก

เกาหลีได้นำเสนอ Long Term Care ซึ่งก็เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา และเริ่มเข้ามาในแถบเอเชียเมื่อเร็วๆ นี้ ทั้งนี้ก็คงขึ้นกับเวลาว่าตลาดในเมืองไทยพร้อมที่จะมีผลิตภัณฑ์แบบนี้หรือไม่ ผลิตภัณฑ์นี้คุ้มครองค่ารักษาจากการเจ็บไข้ได้ป่วยหรือทุพพลภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ แต่คนทุกวัยก็สามารถซื้อได้

สิงคโปร์ก็ได้มีการพัฒนาแบบประกันที่มีส่วนร่วมในเงินปันผลไปอีกระดับหนึ่ง ซึ่งมีความโปร่งใสกับลูกค้ามากขึ้น และจ่ายเงินปันผลโดยขึ้นกับผลประโยชน์ของการของบริษัทจริงๆ

2. Actuarial Methodologies

ทางประกันวินาศภัย มีการนำเสนอลงลึกไปถึงการใช้ Loss Model & Credibility ในการคำนวณต้นทุนความเสียหายและเบี้ยประกันภัยสำหรับการประกันภัยรถยนต์ อันนี้มิใช่เกาหลีได้เป็นกรณีศึกษา ซึ่งน่าสนใจมากที่สุดทีเดียว นอกจากนี้ ยังมีอีก 2 บทความในเรื่องการคำนวณเงินสำรองค่าสินไหมทดแทน นำเสนอโดยญี่ปุ่น รวมถึงอีกหนึ่งบทความที่กล่าวถึงความท้าทายในการคำนวณ IBNR ภายใต้ International Financial Reporting Standards (IFRS) ซึ่งกำลัง

คิบบลานเข้ามาเขย่าทั้ง Life & Non-Life Actuaries บ้านเรา

ฝั่งประกันชีวิตไม่น้อยหน้ามีการนำเสนอ 2 เรื่องที่ว่าด้วยเรื่องอัตราภาระ เช่น มีการนำเสนอ Mortality Models ที่ใช้ในญี่ปุ่นซึ่งตอบสนองต่อการเป็นสังคมผู้สูงอายุของเขาเอง

3. Solvency Regulation and International Accounting Standards

ในงานนี้หัวข้อซึ่งเป็นที่สนใจและมีผู้เข้าฟังอย่างมาก คงจะไม่พ้น International Accounting Standards ซึ่งนานาประเทศเริ่มจะปรับเข้าไปในแนวทางนี้แล้ว และมีเป้าหมายจะเริ่มบังคับใช้อีก 4 ปีข้างหน้า โดยหัวข้อที่มีในสัมมนานี้ได้บรรยายถึงเรื่องการพัฒนาของ International Accounting Standards ข้อถกเถียงต่างๆ ในการคำนวณเงินสำรองโดยใช้ Fair Value Approach รวมทั้งบทบาทของ Actuaries ในเรื่องนี้

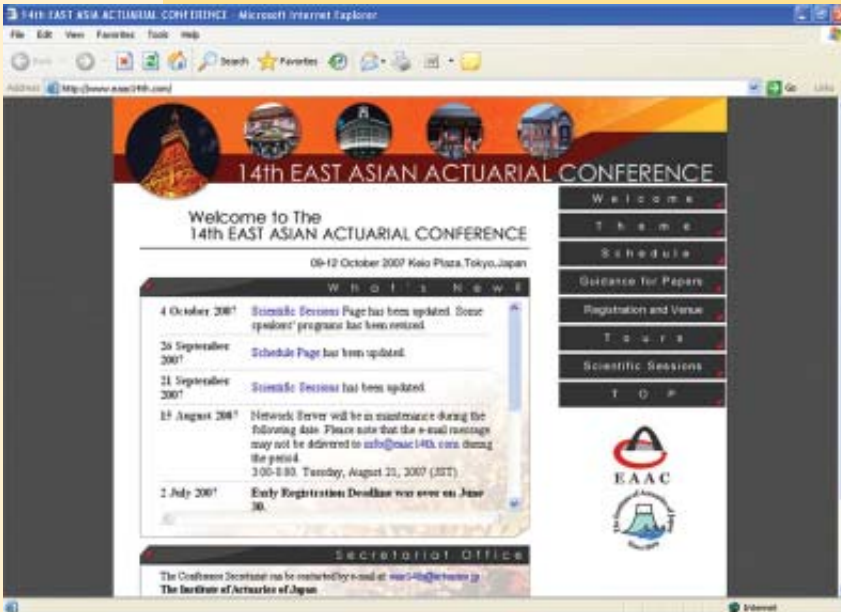
นอกจากนี้ การนำเสนอในหัวข้อเรื่อง Risk-Based Capital Framework ของประเทศมาเลเซีย โดยผู้แทนของ Bank Negara ก็เรียกผู้ฟังได้อย่างเนืองแน่น มาเลเซียได้ใช้เวลาพัฒนาเรื่องนี้มาประมาณ 3 ปีแล้ว และจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ. 2008 ใจความสำคัญที่จับได้จากสัมมนาอยู่ที่ว่ากรอบ RBC ของมาเลเซียได้นำเอาของสิงคโปร์มาปรับใช้ แล้วเพิ่มบางเทคนิคในการประเมินหนี้สินที่ใช้กันอยู่ของสหรัฐอเมริกาเข้าไปเพื่อให้รัดกุมยิ่งขึ้น (ซึ่งอาจจะไม่สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในตลาดของมาเลเซีย ทำให้ยากในการนำไปใช้ และอาจไม่ตรงกับวัตถุประสงค์) โดยกรอบ RBC ของมาเลเซียมีความซับซ้อนและทำให้มีความไวต่อภาวะตลาดมากกว่าสิงคโปร์ ซึ่งก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียในตัว

ในครั้งนี้ประเทศไทย โดยผม (ผู้เขียน) ได้นำเสนอเรื่อง “Observation of Risk-based capital

for development of solvency margin of Thailand” ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์กับผู้เข้าร่วมงาน รวมทั้งเป็นของฝากให้กับท่านผู้อ่านด้วย โดยในบทความก็จะกล่าวถึงตั้งแต่วัตถุประสงค์กับความจำเป็นในการทำ Risk-Based Capital หรือ RBC สำหรับบ้านเราขึ้นมา ในบทความยังได้พูดถึงรูปแบบและการพัฒนาของ RBC ตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งเชื่อได้ว่าเป็นการชำแหละแบบต่างๆ ของ RBC เลยทีเดียว โดยปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลกก็ใช้กันอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบเก่าๆ ที่ได้มีการพัฒนามานาน ก่อนหน้าที่จะเป็นรูปแบบล่าสุดตามแบบ International Accounting Standards ที่ในต่างประเทศจะเริ่มใช้ในอีก 4 ปีข้างหน้า

ประเทศต่างๆ ที่ผมได้เลือกมาวิเคราะห์ในบทความนี้ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย และจีน ซึ่งบางประเทศผมได้เลือกที่จะวิเคราะห์รูปแบบเก่าๆ ของเขามาดู อาทิ ใช้ S&P’s Risk Based Capital ฉบับปี ค.ศ. 2005 เป็นต้น เพื่อให้เราสามารถสังเกตได้จากทุกมุมทั่วโลก จากนั้นในบทความได้กล่าวถึงสิ่งที่มีและไม่มี หรือความพร้อมของประเทศไทย อะไรคือสิ่งที่ทำได้ในตอนนี้และอะไรคือสิ่งที่ควรจะต้องสร้างรากฐานให้แข็งแกร่งก่อนที่จะเดินต่อไป สุดท้ายก็ได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะและเป้าหมายที่น่าจะเป็นไปได้ในขั้นต่อไป เน้นอนว่าเรื่อง RBC นี้ Actuaries ต้องเข้ามามีบทบาทสูงมาก จึงต้องพยายามตามติดสถานการณ์กันให้ดีๆ นะครับ

บทความนี้ผมได้เขียนไว้เป็นภาษาอังกฤษ ท่านที่สนใจสามารถเข้าไปหาอ่านได้ที่ www.thaiactuary.org หรือ www.iprbthai.org เนื้อหาประมาณ 40 หน้า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ผมจะพยายามทยอยแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดยจะลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก และสร้างความเข้าใจในการนำแนวคิด

ไปประยุกต์ใช้งานได้มากขึ้น สุดท้ายนี้ผมขอขอบคุณ สมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทยที่ สนับสนุนให้ผมได้มีบทความชิ้นนี้สู่เวทีนานาชาติ ซึ่ง หวังเป็นอย่างสูงว่าจะเป็นประโยชน์แก่บ้านเราด้วย

EAAC ถือเป็นกิจกรรมสำคัญและเป็นประโยชน์ มากกิจกรรมหนึ่งสำหรับ Actuaries ซึ่งเกี่ยวข้อง กับการประกันภัยของคนในเอเชียถึง 3,300 ล้านคน

รายละเอียดของงาน รวมทั้งเอกสารทางวิชาการ อันเปี่ยมด้วยคุณค่าทั้งหมด ที่นำเสนอตลอดระยะเวลา 3 วัน ท่านสามารถเข้าไปอ่านกันได้ที่ <http://www.eaac14th.com/> ...การจัดงานครั้งต่อไปของ EAAC จะมีขึ้นในปี 2552 ซึ่งประเทศเกาหลีใต้ เป็นเจ้าภาพ ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้พบกับ Actuaries ที่ทำงานในประเทศไทยที่งานนี้มากขึ้นนะครับ

